

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
Telefon 2502. — P.K.O. Nr. 140.011.

30M

BEZPARTYJNY DZIENNIK ILUSTROWANY

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz.

Nr. 142.

Kraków, sobota 27. maja 1922 r.

Rok V.

Zakochana para spada przez sufit.

(Ubraszanie wewnątrz numeru na str. 3).

Polska ma zapewniony rok spokoju.

Minister Skirmunt o sukcesach Polski w Genui.

(Ch) Wczoraj o godz. 7-mej wieczór w gmachu Województwa p. minister Skirmunt odbył konferencję z przedstawicielami prasy miejscowej, w której nakreślił obraz działalności polskiej delegacji w Genui, na tle ogólnego przebiegu konferencji.

Na wstępie zaznaczył minister, że już punkt wyjścia dla konferencji, tj. Cannes, zakreślający w swych celach zbyt ogólnikowy program, zawierał w sobie niebezpieczeństwo wielu niespodzianek, nie mających nic wspólnego z ekonomiczno-finansowymi założeniami konferencji. Jeśli zatem zważy się zbyt mgliste horoskopy, to jej rezultat należy uznać naogół za dodatni. Zadaniem polskiej delegacji było, aby w sprawie rosyjskiej, stanowiącej główną oś rozstrząsań genueńskich, nie dopuścić do zerwania, co w każdym razie osiągnięto, a co więcej uzyskano perspektywę porozumienia w przyszłości.

Pakt o nieagresji (dla Polski w mniejszym znaczeniu, z powodu bardziej rozleglejszego pod względem wzajemnych zobowiązań traktatu ryskiego) jest w każdym razie dużym sukcesem. Przynajmniej

NA ROK BIEŻĄCY POLSKA MOŻE PATRZEC SPOKOJNIE.

Jeśli zaś nie doszło do porozumienia ogólnego z Rosją, to uważać należy, że nastąpiły zbyt duże trudności, leżące w pogodzeniu dwu tak sprzecznych koncepcji: komunistycznej i kapitalistycznej. Fakt, że się raz dotknęło tej kwestyj, jest już poważnym rezultatem. Dzięki temu eksperci w Hadze

będą mieli łatwiejsze zadanie, zresztą będzie tam atmosfera znacznie spokojniejsza, wolna od rozgwaru politycznego. Tak więc, pokojowe zakończenie konferencji (wobec ponawianych obaw negatywnych) uważać należy za duży sukces!

Z drugiej strony delegacja polska uważała za rzecz bardzo pożądaną by zostało utrzymane porozumienie między temi wszystkimi państwami, które powinny bronić obecnego stanu politycznego Europy (Koalicja „Mała Entente i Polska). Pewne nieporozumienia pomiędzy Anglią i Francją zostały pomysłnie usunięte. Obecnie można przyjąć, że

POROZUMIENIE ANGIELSKO FRANCUSKIE PO GENUI JEST LEPIEJ ZABEZPIECZONE,

niż przedtem.

Co do stosunku Polski do Małej Ententy, to porozumienie nasze, bardzo stałe, logiczne i konsekwentnie przeprowadzone, było czynnikiem dużego wpływu. Niedopuszczenie do oddalenia Francji od Anglii oraz do rozbięcia konferencji, doprowadzenie do pożądanego jej rezultatu — wszystkie te cele były silnie popierane przez Polskę i Małą Entente. Może dzięki temu właśnie wyjechaliśmy z Genui z perspektywami dodatnimi.

Ogólnie biorąc, stosunek Polski do wszystkich państw, biorących udział w konferencji, zarysował się dodatnio.

NASZE POROZUMIENIE Z FRANCYĄ JEST SILNIEJSZE NIŻ BYŁO KIEDYKOLWIEK.

Ze strony zaś Anglii mamy obecnie więcej zrozumienia oraz zainteresowania naszymi sprawami ekonomiczno-finansowymi, tak, iż w perspektywie przyszłości czeka nas większa współpraca.

Z Włochami mieliśmy wspólny interes w pomyślnem zakończeniu konferencji, toteż okazywali oni żywe zadowolenie z polskiej akcji w tym kierunku. Obok konferencji został podpisany traktat handlowy z Włochami, co trzeba uważać za jeden z rezultatów dodatnich dla Polski.

Z państwami bałtyckimi mieliśmy dobre stosunki i zwykle szli oni z nami i za nami. Te dwa porozumienia (tj. z Małą Ententą i państwami bałtyckimi) stanowiły grupę, która przy całej organizacji konferencji bardzo silnie zaważyła i przeprowadziła do poszczególnych komisji swych przedstawicieli. Dzięki temu mieliśmy głos w podkomisji politycznej, w której się główne sprawy decydowały.

Stosunek do Niemiec, które były poza komisją polityczną, był b. mały. Odbyłem jednak — mówił minister Skirmunt — z nimi parę spotkań i parę rozmów. Ich wynikiem są perspektywy podjęcia rokowań politycznych i handlowych z Niemcami.

Stosunki ze sowietami były różne i naogół trudne, komplikowały się bowiem ze sprawą międzynarodowych zobowiązań Polski wobec innych mocarstw. Tam, gdzie to jednak było możliwem, staraliśmy się — mówił minister — łagodzić pewne kąciastości w stosunku do sprawy rosyjskiej. Pomimo ostrych i na pozór agresywnych not Cziczerina do nas, Rosyanie w rezultacie uznali stanowisko Polski i przestali się agresywnie odnosić. Ostatecznie rozstaliśmy się z Rosją w stosunkach poprawnych.

Z TEJ WIĘC STRONY MAMY OBECNIE ROK ZABEZPIECZONY.

Z państwami neutralnymi starałem się — mówił p. Skirmunt — nawiązać stosunki, w szczególności ze Szwajcaryą, Holandją, a także Szwecją.

Sprawy drażliwe, które mogły być podniesione na konferencji, tj. sprawa Galicyi

Tryumf polityki polskiej w Genui.

Minister spraw zagranicznych Skirmunt.

Wschodniej i Wilna, zostały, jak wiadomo, wycofane, dzięki jasnemu stanowisku, zajętemu przez delegację polską. Wogóle — kończył minister — wyjechaliśmy z Genui pod wrażeniem

KOŃCOWEGO AKORDU POKOJOWEGO.

Za jakieś trzy tygodnie zbiera się komisja ekspertów w Hadze, która, zasadniczo biorąc, będzie miała do rozważenia te same sprawy, co konferencja genueńska, tj. sprawy długów, sprawy restytucji mienia i kredytów. Myślą, z którą rozjechaliśmy się z Genui, jest, by w Hadze nie było polityki.

Po tych ogólnych informacjach p. minister udzielił jeszcze kilku wyjaśnień na postawione niektóre pytania ze strony przedstawicieli prasy, między innymi oświecił bliżej zakulisowe zabiegi Petruszewycza, którego memoriał (przeciwko „okupacji polskiej”), zmierzający do wprowadzenia sprawy Galicyi Wschodniej na porządek dzienny w Genui, nie osiągnął żadnego celu.

Po wyjaśnieniach pana ministra, wyrażono ze strony przedstawicieli prasy uznanie dla pracy delegacji polskiej w Genui za jej pomyślne rezultaty oraz złożono podziękowanie za udzielenie wywiadu.

Premier Ponikowski w Krakowie.

Wczoraj o g. 6.50 rano pociągiem warszawskim przyjechał do Krakowa prezydent ministrów p. Ponikowski. Na dworcu kolejowym oczekiwali go reprezentanci wojskowości: generalicya z gen. Szeptyckim, Osinińskim i Kosteckim, przedstawiciele władz politycznych z wojewodą Galeckim i starostą Balcem, szkolnictwa z rektorem Nowakiem i kuratorem Owińskim i miastem z wicepr. Bobrowskim.

W chwili, gdy pociąg zajechał na peron, orkiestra wojskowa zagrała hymn państwowy. Po

chwili wysiadł z wagonu salonowego premier Ponikowski w towarzystwie dyrektorów departamentów Dr. Studzińskiego, Gielżyńskiego i Janowskiego, poczem przywitawszy się z obecnymi udał się z wojewodą Galeckim do gmachu województwa, gdzie odbył konferencję z przebywającym od wczoraj w Krakowie ministrem Skirmuntem. Zaraz po konferencji wyjechał premier około południa wczoraj w dalszą podróż służbową po zachodniej Małopolsce.

Kraków w hołdzie Władysławowi Mickiewiczowi.

Wręczenie dyplomu honorowego doktora filozofii U. J. — Hołd młodzieży pod pomnikiem Mickiewicza.

(Ch) Dzień wczorajszy był dla miasta naszego niezwykle uroczystym. Przybył do nas syn nieśmiertelnego wieszczu Adama, Władysław Mickiewicz, publicysta, zasłużony pracownik na polu piśmiennictwa polskiego, strażnik i gorący propagator wielkich idei Ojca. Dzięki jego niezmiernym studjom biograficznym, wchodzącym w tajniki ducha nieśmiertelnego Ojca, oawdzięcza dzisiejsza Polska posiadanie pełnej sylwetki natchnionego piewcy.

Niezwykła ta uroczystość rozpoczęła się

W MURACH UNIwersYTETU JAG.

Już po g. 10 zaczęły napływać falangi gości. Przybyli przedstawiciele wszelkiego rodzaju stowarzyszeń kulturalnych, świat artystyczny i dziennikarski, generalicya, przedstawiciele władz, młodzież akademicka i liczna publiczność.

O g. 11 rozpoczęła się na I. piętrze, pod biurem i tablicą pamiątkową wieszczu Adama podniosła uroczystość. Prowadzony przez rektora Nowaka i prof. Kallenbacha w otoczeniu senatu i grona profesorów zjawił się Władysław Mickiewicz. — Postać sędziwego gościa tak żywo przypominającego rysami twarzy nieśmiertelnego Ojca obudziła głębokie wzruszenie wśród zebranych.

MOWA REKTORA NOWAKA.

Wśród podniosłego nastroju zabrał głos rektor U. J. dr. Nowak kreśląc zasługi, jakie położyli dla Narodu polskiego Władysław Mickiewicz. — Wreszcie zaznaczył, iż nie poraz pierwszy zostaje zadzierzgniętym związek między Mickiewiczem a Uniwersytetem Jag., albowiem Uniwersytet ten powołał swego czasu go na katedrę, czemu jednak przeszkodziły rządy zaborcze; mimo to jednak dziś te przerwane nici na nowo się zawiązują. Wkońcu imieniem całego Uniwersytetu składa rektor serdeczne życzenia Władysławowi Mickiewiczowi i wita go jako najmłodszego doktora Uniwersytetu Jag.

Następnie w krótkim a pięknym przemówieniu podniósł prof. Kallenbach jeszcze raz zasługi Władysława Mickiewicza na emigracji, który zawsze wierzył, iż letarg Polski skończyć się musi Jej przebudzeniem i wiarę tę ciągle krzewił wokół siebie, poczem odczytał

TEKST DYPLOMU DOKTORSKIEGO

Tekst dyplomu stwierdza, iż Uniwersytet Jag. obdarza godnością doktora filozofii „męża czciwego Władysława Mickiewicza, obywatela miłością Ojczyzny najgoręcej płonącego, który szeregiem prac swych przez lat sześćdziesiąt pięć szerzył znajomość i umiłowanie dzieł wielkopomnego Ojca swego, a zarazem Ojca Ojczyzny i duchowego jej Wodza. Za to, że spełnił go. dnie zadanie całego życia, że wiernie stał przy sztandarze Polski nierodzącej w latach jej najstraszniejszego gnębienia, czem krzepił ducha Narodu”.

Na tem zakończyła się uroczystość na Uniwersytecie.

Druga część uroczystości odbyła się

NA RYNKU

POD POMNIKIEM MICKIEWICZA,

gdzie zebrały się tysiączne tłumy.

O godz. 12-iej przybył w otoczeniu senatu i profesorów U. J. czcigodny gość Władysław Mickiewicz, którego wzruszonym oczom przedstawił się malowniczy, a niepowszedni widok. U stóp pomnika Ojca jego zasiadła gromadka małych dzieci w wieku od lat 4—6 w barwnych krakowskich strojach, które wznosiły na cześć Jego okrzyki.

Za chwilę przy dźwiękach muzyk przedefilowała przed Władysławem młodzież krakowskich szkół średnich, dalej oddziały dziarskich harcerzy, wreszcie młodzież szkół żeńskich. Okrzykiem na cześć Syna nieśmiertelnego Adama nie było końca.

Defiladą młodzieży zakończyła się ta uroczystość na Rynku będąca usymbolizowaniem łączności dwóch pokoleń: starego i młodego.

MICKIEWICZ WŚRÓD MŁODZIEŻY.

Związek Filomacki młodz. akad. i Związek Flarecki młodz. gimn. urządzają w sobotę o g. 5 popoł. (w sali własnej przy al. Krasieńskiego 1. 23 I. p.) uroczyste przyjęcie Władysława Mickiewicza i wręczenie Mu aktu hołdowniczego. Komitet uprasza jak najszersze sfery na powyższą uroczystość.

**Centrala Posiłkowa
Turystyczno-Wycieczkowa**
Letnia kawiarnia, Kuchnia Jarska
i Mleczarnia

JANA BIZANCA
w Krakowie, na plantach, naprzeciw
Biskupiego Pałacu 9786

już została otwarta

Do odstąpienia pokój

kawalerski we Lwowie, duży z osobnym wejściem na parterze ze światłem elektrycznym w średmiejściu blisko tramwaju od 15-go czerwca br. Zgłoszenia do Administracyi „Gonca Krakowskiego” pod W.

Dr med. HENRYKA GOTTLIEBOWA

ordynuje w chorobach kobiecych i położnictwie od godz. 2—4 popołudniu. 9746
Kraków, Wolska 36, I p. Telefon 249.

Chwila bieżąca.

Kalendarzyk:

Filipa

Wschód słońca: 4:42

Zachód słońca: 8:32

Długość dnia: 15 51

Piątek

26

Maja

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Piątek: „Walka kobiet”.

Sobota: „Walka kobiet”.

Niedziela popoł.: „Grube ryby” kom. Bałuckiego.

Wieczór: „Walka kobiet”.

TEATR MIEJSKI OPERA I OPERETKA.

Piątek: „Tosca”.

Sobota: „Eugeniusz Onegin”.

Niedziela: „Eugeniusz Onegin”.

TEATR „BAGATELA”.

Piątek: „Ten, którego biją po twarzy”.

Sobota popoł.: „Wilkołak”.

Wieczór: „Ten, którego biją po twarzy”.

O godz. 11:30 „Hallo—Dada”.

OPERETKA „NOWOŚCI”.

Piątek: „Król się bawi”.

Sobota: „Król się bawi”.

Niedziela popoł.: „Król się bawi”.

Wieczór: „Szał miłości”.

KOLLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH

w Krakowie, Rynek gł. Linia A—B L. 39.

Poniedziałek, ks. prof. Hortyński: „System filozoficzny Tomasa z Akwinu” (Absolut).

— 9 —

Kongres narodów wschodnich w Genui

Rzym. (FAT) Wobec nieosiągnięcia przez kongres narodów wschodnich zamierzonego celu, postanowiono w ostatniej chwili zorganizować w Genui II kongres, w którym wzięliby udział obecni w Genui przedstawiciele narodów wschodnich, a mianowicie: Angory, Persyi, republiki Kaukaskiej oraz Rosyi i Ukrainy. Posiedzenia kongresu rozpoczyna się w dniach najbliższych.

Kongres eucharystyczny w Rzymie.

Rzym. (PAT) Papież otworzył wczoraj w dziedzińcu Belwederskim Watykanu XXVI międzynarodowy kongres eucharystyczny w obecności 30.000 wiernych, oraz 20 kardynałów i ciała dyplomatycznego akredytowanego przy Watykanie.

Eksplzja amunicji w Austrii.

Baden. (PAT) 25 maja o godz. 3 popołudniu nastąpiła eksplozja w fabryce amunicji w Blumau. — Jeden obiekt wyleciał w powietrze. Liczby zabitych i rannych nie można było ustalić jeszcze, ale musi ona być znaczna. Obawa dalszych wybuchów powstrzymuje akcje ratunkową. Szkoła materyalna jest bardzo znaczna. Domy w okolicy ucierpiały. — Przyczyna wybuchu był powstały w zabudowaniach robotniczych w sąsiedniej wiosce. Po eksplozji kilku drobnych obiektów nastąpił wybuch magazynu, w którym znajdował się dynamon i dynamit. Z Wiednia przybyła na ratunek straż pożarna. Rannych przewieziono do szpitala w Wiener Neustadt.

Trumna z... gipsu.

(1.) W radzie gminnej niemieckiego miasta Kassel powstał oryginalny projekt, który przedłożono miejscowemu urzędowi pogrzebowemu: oto w celach oszczędnościowych dla zmniejszenia rosnących wciąż kosztów pogrzebu, które wynoszą przeciętnie 1000 mk niem. postanowiono kosztowną trumnę drewnianą zamienić na trumnę... z gipsu. Dla sporządzenia tego rodzaju trumny potrzeba około jednego cetnara gipsu, który kosztuje obecnie 70 mk. Projektodawcy twierdzą, że planowi temu nie można stawić żadnych zarzutów i przyszkód ani z punktu etycznego ani estetycznego. Urząd mieszkaniowy nie powziął jeszcze w tej mierze żadnego postanowienia.

Zjazd związków miast polskich we Lwowie

Lwów. (PAT) Wczoraj 25 m. w sali uniwersyteckiej, t. j. w dawnej sali obrad sejmiku krajowego odbyła się uroczystość otwarcia zjazdu Związku miast polskich.

Wybrano prezydium zjazdu: Nowodworski z Warszawy, Rzewski z Łodzi, Neumann ze Lwowa, Bałkowski z Wilna, Ratajski z Poznania, Federowicz z Krakowa. Wysłano szereg depesz m. in. do Nacz. państwa, marszałka Sejmu i premiera. Po przyjęciu sprawozdania związku za rok ubiegły przez Nowodworski zamknął obrady, zapraszając obecnych do złożenia hołdu obrońcom Lwowa, która to uroczy-

stość odbyła się na cmentarzu Iyczakowskim. Prezes Federowicz... Rote.

Zwrot maszyn, dzwonów i archiwów polskich

Stolbce. (PAT) Wczoraj przybył do Stolbce z Moskwy transport składający się z 22 wagonów zawierających maszyny... Rote.

Zjazd organizacji zawodowych.

Kraków. (AW) Dzisiaj rozpoczęły się obrady Ogólnego Międzynar. Zjazdu organizacji zawodowych. Poseł Daszyński i Czapiński witali zjazd. Wybrano siedmiu przewodniczących. Na porz. dziennym jest sprawa ustawodawstwa robotniczego...

— 000 —

„TOSCA” Z MATYLDĄ LEWICKĄ. Dnia w plakat wystawie... Tosca. W partyi tytułowej tej przeszklonej opery... Tosca.

„HALLO-DADA” W TEATRZE BAGATELA. Już w sobotę i w niedzielę „Chronique scandaleuse” w 5 obrazach Cortiego i Erney’a, pełna humoru i dowcipu, oryginalnych pieśni i tańców. Muzyka Wesbeya, inscenizacja J. Winbaszkiewicza...

KONCERT ADAMA DIDURA odbędzie się w niedzielę 25 b. m. Większa część biletów jest już rozsprzedana, pozostałe są do nabycia u Br. Lipskich, Sławkowska 8.

NOWYM PREZESEM TOW. MUZYCZNEGO obrany został na Walnym Zgromadzeniu Tow. Muzycznego w dniu 12 bm. Jednocześnie har. Jan Gołasz Okocimski junior.

Z KOMITETU OBRONY PAŃSTWA. W niedzielę dnia 28 bm. o godz. 11 rano odbędzie się w sali Kasyna Wojskowego przy ul. Zyblikiewicza 1. Zebranie sprawozdawcze Ogólnego Komitetu Obrony Państwa...

Z TOW. KOLONIJ WAKACYJNYCH. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie członków Tow. Kolonij wakacyjnych dla uczniów szkół średnich Krakowa odbędzie się dnia 28 bm. w gimn. św. Józefa o godz. 11 przedpoł. z następującym porządkiem dziennym: 1) Odczytanie protokołu, 2) Zmiana statutu...

POLSKIE TOW. KRAJOZNAWCZE urządza w niedzielę tj. 29 bm. wycieczkę kraj. histeogeol. do Lipowca pod kierunkiem dra Kuźniara. Zgłoszenia w piątek i sobotę między 6—7 godz. w Seminarjum Żelusk. ul. Podwale 6. l. p.

NASZE ZADANIA WOBEC ŚLĄSKA. Pod tym tytułem wyszła z druku broszura napisana przez znanego działacza kresowego prof. Henryka Pachonńskiego. Wobec zbliżającego się objęcia przez nas przyznanych nam części Górnego Śląska, broszura ta, poruszająca nasze zagadnienia polityczne, ekonomiczne i społeczne oraz obowiązki jakie na nas wobec Śląska ciąży, daje wiele wskazówek...

mu się w klasie B, jak wykazało spotkanie tego klubu z Polonią (przemyską). Gra mało interesująca, stojąca na bardzo niskim poziomie sportowym, nacechowana brzośnością, zwłaszcza u Makkabi, stojącej się za wszelką cenę wygrać match, by uzyskać punkty w mistrzostwie. Napiętnował szczególnie należy atakowanie przez graczy Makkabi bramkarza Sturm, gdzie nawet w jednym wypadku został on kontuzjonowany.

W całej drużynie Makkabi znać brak taktyki i zgrania, które cechuje pierwszoklasowe drużyny, kopać piłkę byle najdalej od siebie lub podać samemu na oślep do bramki — to cała gra Makkabi. Sturm słaby, chociaż stoi pod względem gry wyżej od Makkabi.

Do paury uzyskują pięćdziesiąt jedną bramkę grając ze słońcem i natychmiast po paury wypuszk ataku. Następnie Sturm urządzając wypadki pod bramkę Makkabi uzyskuje 4 gole, jednego zaś

z karnego rzutu. Matchem tym ugruntowała się Makkabi na ostatnim miejscu w klasie A.

Stan mistrzostwa obecnie przedstawia się następująco: punktów mają Wisła 10, Cracovia 9, Sturm 7, Jutrzenka 4, B. B. S. V. 4, Makkabi 4. Mistrzostwo klasy B.

WISŁA II—CRACOVIA II 0:5. Spotkanie przyjaźcielskie.

PODGÓRZE—POLONIA (Przemyśl) 4:1. Polonia należąca do drużyny klasy A okręgu lwowskiego pozonana zostaje przez drużynę klasy B okręgu krakowskiego w tak wysokim stosunku. Zwycięstwo zasłużone. Zcl.

ZAWODY W POZNANIU.

Poznań. (PAT) Odbyte 25 maja zawody piłki nożnej dały następujące wyniki: Polonia I (Warszawa) Pogoń I (Poznań) 5:2 (3:1), AZS (Warszawa) contra Unia 2:5 (1:2) Warta contra Stella 4:2 (2:0).

Zakochana para spada przez sufit.

(Do ilustracji tytułowej).

(k) Oryginalny i komiczny wypadek zdarzył się niedawno w pewnej wiosce zachodnio-niemieckiej.

Odbывала się w miejscowej gospodzie zabawa invalidów wojennych. Inwalidzi zresztą zdradzali sporą dozę zdrowia i temperamentu, oblańcowując z zapalem swe dąnserki. Nagle w chwili, gdy zabawa doszła do punktu kulminacyjnego, gdy średniurocz-e „mülle” kręciły się zawzięcie w takt walca w objęciach krzepkich „Hansów”, nastąpiła katastrofa... Ozwał się piorunujący trzask u powłóy i zanim przerażeni goście mieli czas pojąć co się dzieje na ich rozognione alkoholem i tańcem głowy runęła cała chmura tynku i śmiecia, następnie zaś — para wleciała ludzi, których nagle i tajemniczo zniknięcie zanważono przed kwadransem...

Nie trudno skonstatować, jak doszło do tej katastrofy: zapalczywa parka, oczywiście za namową jego, a za milczącym pozwoleniem jej (jak

to zwykle w takich wypadkach bywa) — udala się ukradkiem na sboych, aby tam, odpocząć po wzruszeniach tańca, a oddać się nowym wzruszeniom. Spieszyło im się bardzo, nie zauważyli tedy, że miejsce ich czulej pogawędki stanowi dawny otwór w powale, na czas zabawy zaszałowany cienkimi deskami, które nie wytrzymały naporu energii nych uścisków zakochanej pary i uległy temu niebywałemu „wzruszeniu”...

Łatwo sobie wrobrazić przestraszyć i zdumienie rozbawionych tancerzy, gdy na ich głowy spada niespodzianie niezbyt lekka para (naprzód ona, potem on). Zmieszanie trwało pewien czas dopóki nie rozpoznano przyczyny popłochu. Wówczas powstał oczywiście jeden ogromny śmiech, a zawzięta para amantów umknęła czemprędzej, by sobie poszukać pewniejszego i lepsze „podstawy” mającego schronienia dla swych arcyów...

Lunatyk, który wyciąga portfele.

PRZYCZUDA KRZYŻANOWSKIEGO NA DWORCU KOLEJOWYM W WARSZAWIE.

(—) Niejaki Józef Krzyżanowski, bawiący w przejeździe w Warszawie, zarzeczni i się onegdaj na dworcu gdańskim w oczekiwaniu na pociąg. Obok niego

też złodziej oddał mu portfel, tłumacząc się że uczynił to we śnie, gdyż

JEST LUNATYKIEM

i czemprędzej zaczął się oddalać. Na alarm Krzyżanowskiego nadszedł policyant i „lunatyka” zatrzymał, którym okazał się od dwu lat poszukiwany dezertier wojskowy Leon Strojczak, lat 22. Pomysłowego „lunatyka” aresztowała p.

Najniebezpieczniejsze węże.

ŻÓŁTY „SURUCUCU”. — „AMATOR OGNI”. — „CHRAPACZ”. — SALAMANDRA.

W „Daily Mail” mr. Bridges opowiada, jakie węże są najniebezpieczniejsze.

Najbardziej zeczepty jest wąż „bushmaster”, znany w trzech gatunkach, a żyjący w południowej Ameryce. Pierwszy z tych gatunków, zwany przez Indjan „Surucucu” jest koloru żółtego i w stanie dorosłym jest około 13 stóp długości. W lasach wilgotnych roł się od tych węży, napadających przechodniów bez żadnej przyczyny. Ukąszenie „surucucu” dla białego człowieka JEST ŚMIERTELNE,

krajowcy używają przeciw niemu skutecznie neutralizującego jad pewnego ziela.

W roku zeszłym aginął posłaniec wysłany z jednej ranch w Bahía do drugiej. Wysłany pościg odkrył ciało w lesie, a w kóło ciała zw jał się ogromny surucucu. Po zabiciu plaza przekonano się z nieliczonych, ukąszeń, któremi całe ciało nieszczęśliwca było pokryte o niesłychanej zaciek ości gada. Surucucu jest jednym z dwóch tylko znanych rodzajów węży, który oprócz zsyku wydaje inny głos. Jest nim rodzaj świstu

po którym poznać można bliższe niebezpieczeństwo.

Inny mniejszy gatunek bushmastra przez Indjan jest zwany „Apagafoco”, co znaczy zwolennik,

AMATOR OGNI.

Wąż ten lubi płomienie i dlatego też wędrowcy gaszą pilnie co wlecząc ogień, bo inaczej rano mogą w popiołach znaleźć utajoną śmierć. W bagnach Brazylii i we wszystkich kałużach tamtejszych lasów żyje mnóstwo „Apagafoco”.

Tych także jest trojaka gatunek. Największy z nich jest „salamandra”, ogromny pyton czarnego koloru, zwany przez krajowców

CHRAPACZEM,

bo wydaje ze siebie oprócz syku głos, podobny do chrapania śpiącego człowieka. Największy zabity okaz tego węża był 60 stóp długi, ale krajowcy twierdzą, że bywają i większe od tego.

Indjanie środkowej Brazylii opowiadają o gatunku węża nie znanym dotychczas naturalistom nazywają go Indjanie „salamandrą” i wedle ich opisów podobny jest do boa, ale tylko 20 stóp długi, natomiast niezwykłej grubości.

GOŚ NIBY: „FIU-FIU”.

KINO „SMIERTELNA PROBA” WANDA. Atrakcyjny wspaniały dramat w 5 aktach. Zakończenie cyklu „Satan i Zagłada”. Zamówiła ka gw. szda enemu Lech... KRaków — ULICA ŚW. GERTRUDY L. 5 — KRaków

KRONIKA SPORTOWA. Mistrzostwo klasy A. STURM MAKKABI 4:2 (0:1). Wczorajsze zawody pomiędzy bielskim Sturmem a Makkabi wykazały, iż Makkabi nie powinna znajdować się w klasie A, gdyż swoją nie dorównuje „Podgórzowi”, znajdującemu

Potworna sieć szpiegostwa niemieckiego.

CENTRALA SZPIEGÓW W KRÓLEWCU. — GŁÓWNA EWIDENCJA OSÓB „NIEBEZPIECZNYCH DLA NIEMIEC”. — NAUCZYCIELE LUDOWI SZPIEGAMI

W prasie niemieckiej pojawiają się ustawicznie artykuły o szpiegostwie polskim i francuskim, oraz o niemieckich zdrajcach. Autorzy artykułów tych podają w głównych zarysach rodzaj wywiadu polsko-francuskiego i przytaczają szereg wywodów prasy niemieckiej, dotyczących się tej sprawy, zaznaczamy jednak, że to, co dzienniki niemieckie piszą o rzekomej szpiegowskiej akcji Francuzów i Polaków, da się powiedzieć właśnie o działalności szpiegów niemieckich. Niemcy posiadają

SPECYALNĄ CENTRALĘ SZPIEGOWSKĄ W KRÓLEWCU,

zarzucającą swe sieci na całą Polskę.

Centralą tą kieruje dawniejszy komisarz w Grudziądzu, Vogel, który potworzył sobie w Elblągu, Kwidzynie, Giembinie (Gumbinnen), Hawie oraz w kilku innych miastach polskich ekspozytury i zbiera wszystkie wieści, dotyczące Polski. Vogel prowadzi dokładną ewidencję osób, które mają być aresztowane po przekroczeniu granicy niemieckiej i zbiera wszelkiego rodzaju wieści z dziedziny politycznej i militarnej odnośnie do Polski.

Centrala szpiegowska w Królewcu nie o-

granicza się jednak li tylko do prowadzenia wywiadu na Polskę, lecz

ZAPUSZCZA SWE SIECI NA ZIEMIĘ KŁAJPEDZKĄ

szpiegują tamtejszy konsul polski i stara się wydobyć wszelkie tajemnice z komisaryatu francuskiego, kierowanego przez p. Petisne. Wszystkie raporty Vogla, zbierane w naczelnej regencji królewieckiej, przesyłane są do ministerstwa spraw wewnętrznych oraz do ministerstwa wojny w Berlinie. Oba te ministerstwa prowadzą również **SOWICIE OPŁACANY WYWIAD NA POLSKĘ**

i zbierają bardzo szczegółowy materiał.

Nadto komisaryaty policji opracowują na podstawie otrzymanego materiału t. zw. kartoteki niebezpiecznych dla Niemiec osób i starają się uzupełnić otrzymane wiadomości nowymi szczegółami.

W powiecie sztumskim, olsztyńskim i kwi-dzyńskim

ZAANGAŻOWANI SĄ DO SZPIEGOSTWA prawie wszyscy nauczyciele ludowi w wioskach o ludności polskiej.

Krwawe rządy bolszewickie wśród kozaków.

ZNISZCZENIE AUTONOMII KIRGISKIEJ. — OKRUCIEŃSTWA BOLSZEWICKIE. — ŻYWCEM ZDIERANO SKÓRĘ Z RĄK. — BANKRUCTWO BOLSZEWIZMU MIĘDZY KOZAKAMI — ŻYWNOCĆ, PRZEZNACZONA DLA GŁODNYCH, IDZIE DLA KOMISARZY.

W okręgu uralskim, gdzie koczują Kirgizi i Kozacy, prowadzi się kolonizację Wielkorosyan, co wzbudza niezadowolenie zarówno Kozaków, jak Kirgizów. Z bezwzględnością jeszcze większą, niż za cara, łamie się tradycyjne urzędnictwo i formy życia. Wśród Kirgizów dotąd panuje ustroj rodowy i rządzi najstarsi w rodzinie. Bolszewicy zastąpili to władzą sowiecką, która nie cieszy się ani uznaniem, ani autorytetem. Od koczowników również wybierają „prodnałog” (podatek w naturze) bydłem, które stanowi jedyne bogactwo Kirgizów.

Kozacy są

STRASZLIWYMI WROGAMI BOLSZEWIZMU.

Działy się tu ze strony bolszewików okrucieństwa nie do pomyślenia. Polak, który był członkiem gubernialnego komitetu gospodarczego w Uralsku i którego, jako dobrego pracownika, z trudnością wypuścili bolszewicy ze swych łap, opowiada, jak po odparciu białej gwardii zjawili się w mieście oddziały czerwone i oficerowie przynieśli do pokazania

3 PARY RĘKAWICZEK Z LUDZKIEJ SKÓRY,

zdarłej z dłoni. Skóra, zakonserwowana jakimś kwasem, była żółta i pomarszczona. Oficerowie dowodzili, że trofea te zdjęte są z trupów, ale żołnierze nie ukrywali, że je ścięgli z żywych ludzi podczas ekspedycji karnej do jakiejś stacji. Odsyłano potem takie rękawiczki do sztabu armii na Uralu — dla sensacji widocznie.

Wojskowe trybunały działały nad Wołgą nie tak gorliwie, jak w centrum. W Uralsku od lipca 1921 r. do kwietnia 1922 r. rozstrzelano tylko jakieś 25 osób. W czerezwyczajach były kobiety, przeważnie żydówki. Oskarżonych bito okrutnie rączką rewolweru, albo starano się wymusić przyznanie się, przystawiając łufę do skroni.

Tworzenie komun na ogół się nie udało z tego powodu, że bardzo słabo produkowały i działały się nadużycia. W okręgu uralskim nie słychać wcale o komunach, bliżej do Samary były 3 komuny,

POTRWAŁY ROK I ROZPADŁY SIĘ.

W wielu miejscach Rosji mniej więcej ustalili się taki system, że Woli-patkomy (gminne komitety wykonawcze) dzielą ziemię, jak dawniej gminy same to robiły. Nowy podział gruntów następuje co jakieś 9 lat.

Wszyscy przyjeżdżający z Rosji potwierdzają, że **produkta z pomocy amerykańskiej Hoovera**

IDĄ NA CZERWONĄ ARMIE I KOMISARZY.

Ostatnio z 20 milionów pudów mąki, dostarczonej na Ural dla głodnych, doszło do

Największy oszust stulecia.

DZIENNIKARZ ERICH ANSPACH FALSZERZ DOKUMENTÓW POLITYCZNYCH. — KARYERA ANSPACHA. — A MOŻE TYLKO ZWYCZAJNY SZPIEG NIEMIECKI ?

(—) Prasa niemiecka zajmuje się obecnie żywo osobą niejakiego Ericha Anspacha, którego nazywa „największym fałszerzem stulecia”.

Ów niemiecki hochsztapler marzył o jakimś europejskiego znaczenia czynie, któryby go wyniósł na czoło wydarzeń. Anspach zorientował się, że polityka zagraniczna obudza dziś największe zainteresowanie i może stać się dla niego złotą żyłą, rozpoczął w sposób sprytny

FALSZOWANIE WSZELAKIEGO RODZAJU DOKUMENTÓW

i aktów politycznych, które stały się powodem interpelacji w parlamentach i wymiany not dyplomatycznych między państwami.

Była to rzekomo tylko próżność i mania wielkości tego niemieckiego dziennikarza, który w ostatnich czasach wywołał poważne zamieszanie polityczne, a nawet usiłował wciągnąć posełstwo polskie w Berlinie do swych podstępnych kłóweń i intryg.

Ojciec Anspacha był pastorem, który za opilstwo i przekroczenia przeciw moralności, został usunięty ze stanowiska kościelnego. Syn pijaka, Erich, był małych zdolności. Ponieważ nie mógł skończyć gimnazjum, pewnego dnia umknął z domu i nagle w jakimś amerykańskim portowym mieście znalazł się jako chłopiec okrętowy. Gdy wybuchła wojna, Anspach powrócił do Niemiec, zdał egzamin na jednorocznika i poszedł w pole. Ranny na wojnie pisał patryotyczne odezwy i wiersze, które tak podobały się pruskiemu ministrowi oświaty, że udzielił mu pozwolenia

Proces o spadające z góry pakiety.

ZAWIĘTY MAŻ ZABRAŁ ŻONIE JEDEN TYLKO, ALE WAŻNY KLUCZ —

Bywają różne rozprawy sądowe, mniej lub więcej drastyczne, lecz do rzadkości należy sprawa, jaka niedawno toczyła się przed jednym z

nich tylko 5 milionów pudów na gubernie samarską i saratowską. Resztę zabrał rząd. Drożyzna na Uralu dochodzi do potwornych rozmiarów. Na początku lutego pud mąki kosztował 18 milionów rubli sowieckich. Wśród ludności gubernii uralskiej ludźmierstwo rzadko się zdarza, częściej jedzą trupy, lecz żywych na pokarm nie zabijają.

Czem jest cień dla ludów pierwotnych.

(—) W wydanej niedawno książce „O funkcjach myślowych społeczeństw niższych”, profesor filozofii uniwersytetu paryskiego, Lewy Bruhl, przytacza między innymi przysady, panujące u tych ludów, do których zalicza też Chińczyków, co do cienia.

Mieszkańcy wysp Fidżi, na oceanie Spokojnym, uważają za obrazę śmiertelną, jeżeli ktoś na ich cień nastąpi. W Afryce zachodniej uderzenia cienia nożem lub wełknąciami w cień gwoźdźcia uważane jest za równoznaczne z zamordowaniem prawdziwego człowieka i karane śmiercią. W Chinach, podczas pogrzebów, uczestnicy ich usuwają się jak najdalej od trumny w chwili jej zamykania, aby czasem cień którego z nich nie padł do trumny i nie był w niej zamknięty, bo pociągnęłoby to za sobą chorobę lub inne nieszczęście.

Wogóle u ludów pierwotnych cień uważany jest za sobowtór człowieka, gdy upiór, według twierdzenia naprzykład Chińczyków, pozbawiony jest zupełnie cienia.

Fotografie śpiących kobiet.

(1.) W Anglii zapanowała obecnie oryginalna moda: fotografowania się w pozycjach śpiących. Można to nakazuje pięknym Angielkom układać się w negliżu na łóżku lub na kanapie i składać w niedbalym ruchu ręce pod głowę; włosy spadają przytem w artystycznym nieładzie na twarz, oczy są rozkosznie zamknięte. Podobny obraz tę dużą korzyść, iż posiadają wyraz niezwykle naturalny, wolny od przymusu i tej banalnej „przyjemnej miny do fotografii”.

STUDYA UNIWERSYTECKIE BEZ MATURY.

Wtedy zaczęła się jego karyera fałszerza dokumentów. Nagle postarał się o fałszywe świadectwa i dyplomy doktorskie. A gdy Niemcy cesarskie uległy bankructwu, Erich Anspach wyrasta już na dziennikarza, pracującego sprytnie w „polityce fałszerstw”.

Jest członkiem niemieckiego „spartakusa”, w nadziei, że ruch komunistyczny w Niemczech weźmie górę i wysunie go na czoło wypadków. Gdy rewolucja spartakusowska w Berlinie została krwawo stłumiona, Anspach porzucił komunę i przeszedł do niezawisłych socjalistów, jako współpracownik „Freiheit”.

Wtedy sfalszował już dokument polityczny, z którego wynikało, że między putschem Kappa a komunistami był ścisły związek. Dokument ten ogłoszono „Freiheit” w całości. Sukces uzyskany tam fałszerstwem pchnął go do dalszych czynów. Zaczęł

FINGOWAĆ CAŁE AKTY DYPLMATYCZNE i jak twierdzą Niemcy, fałszywe te dokumenty sprzedawał międzycjonalistycznej komisji, jako autentyczne. Podobno szkoda, wyrządzona tymi fałszywymi dokumentami politycznymi niemieckiej, jest olbrzymia. Tak twierdzą Niemcy.

O ile Anspach nie jest ofiarą sprytnych intryg, jakiejs tajemnej koteryi politycznej, lub defensywy niemieckiej, która spozatręził się, że Anspach staje się już niebezpieczny, dozawunje jego jako maniaka i fałszerza dokumentów, podczas gdy jest to tylko na wszystko zdecydowany niebezpieczny szpieg niemiecki.

sądów wiedeńskich.

Oryginalne było podłoże owego procesu: Pewien małżonek, żyjący od dłuższego czasu z żo-

na w stanie wojennym (oboje wnieśli nawet skargę rozwodową), posunął nienawiść ku połowicy aż do tego stopnia, że skonfiskował, byle jej dokonać książki od pewnej dyskretnej ubikacji. **Krasna ta zniszczyła zemsta.** Skutki jej odentni po pewnym czasie mieszkańcy owego domu, gdy na podwórzu zaczęły w nocej porze spadać jakieś pakiety. Ciekawi ich zawartości, stwierdzili, że była ona — niezbyt ponętna. Wszczęła się awantura przeciw kobiecie, która je rzuciła. Odtąd pakiety zaczęły dla odmiany spadać na podwórzu sąsiedniego domu...

I znów zaczęło się piekło. Jedna z lokatorek, której należący do niej pakiet spadł na głowę, obrzu-

cia jego autorkę stakiem wyzwisk. Ta znów poczuła się obrażoną i zaskarżyła przeciwniczkę o — obrazę honoru.

Epilogiem tych niezwykłych zająć była rozprawa sądowa, na której świadkowie opisywali w tak drastyczny sposób epizody, będące powodem skargi, że skarżąca „speszyla się“ w niebywały sposób i skargę cofnęła.

Cała sprawa, która narobiła dużo hałasu i pobudziła cały Wiedeń do śmiechu, miała przynajmniej ten jeden dodatni skutek, że ów zatwardziały małżonek uroczyście wręczył srodze dotkniętej połowicy klucz od — straconego raj.

Największy kapelusz na najpiękniejszej głowie.

(K) Panna Maxima Brown jest obecnie jedną z najbardziej znanych piękności Nowego Jorku. Nie dość bowiem, iż natura obdarzyła ją istotnie piękną buzią (co czytelnicy sami mogą stwierdzić na podstawie niniejszej ryciny), lecz nadto jest prezydent Harding, któremu ją przedstawiła, raczył uznać ją za „najładniejszy buziak największego miasta w świecie“. Pannie Maximalie orzeczenie to zawróciło nieco głowę, a wiedząc że w Ameryce raz pozyskana sławę trzeba podtrzymywać wszelkimi środkami ekscentrycznej reklamy, ubrała się w oryginalny kapelusz, mogący śmiało być nazwany parasolem, gdyż dosięga gigantycznych rozmiarów. Panna Brown oczywiście nie miała nic pilniejszego do roboty, jak dać się natychmiast sfotografować w tym olbrzymim wybruku mody i fantazyi kobiecej. Czy jej w tym „strachu na wroble“ do twarzy, niech bezstronni widzowie osądzą...

Polowanie na rekina, który odgryzł dziecku nogę.

LUDŻERCA REKIN KOŁO JAMAJKI. — DZIEWCZYNA OFIARĄ LUDOJADA. — PSIE MIĘSO ZA PRZYNETĘ. — ORYGINALNE POLOWANIE.

(—) Jak donosi „Daily Mail“, od kilku tygodni niepokoili wybrzeże Kingston na Jamajce „biały“ t. zw. ludożerczy rekin.

Dwa tygodnie temu 14-letnia dziewczynka, Adlin Lopez, kąpała się przy brzegu, gdy ojciec, bawiący w pobliżu, usłyszał przeraźliwe jej krzyki. Rzucił się z pomocą, a wyciągnawszy dziewczynkę z wody, ujrzał, że **MIAŁA URWANĄ CAŁĄ NOGĘ.**

Dziecko zmarło w parę dni potem w szpitalu. Z brzegu widziano kilkakrotnie olbrzymiego rekina i próbowano go schwycić (na przynętę wielkich kawałów wołowiny i zdechłego psa, umieszczonych na hakach. Gdy rekin zbliżył się do padliny psa,

DANO OGNIĄ Z KARABENU,

ale strzał chybił, a rekin uszedł.

Bawiący na Jamajce wielki sportsmen angielski, Mitchell-Hedges, wezwany na pomoc, kazał powiązać pięć łodzi ratunkowych, a do nich umocować stalowe łańcuchy z hakami, na których rozmieszczono ogromne ryby i dwa ścierwa psów. W nocy rekin połknął przynętę, a wiadomość, że silne wstrząśnięcia boji dowodzą, iż **ZŁAPANO POTWORA,** rozeszła się po całym mieście.

W obecności p. Mitchell-Hedges'a i komendanta portu **wydobyto krwiożerczą bestię na piasek. Potwór ważył 700 funtów, a mierzył 9 stóp i 6 cali.**

Danser do wynajęcia.

NAJNOWSZY RODZAJ PŁATNEGO ZAJĘCIA. — CÓRKA LORDA CHCIAŁA SIĘ ZABAWIĆ INCOGNITO. — EKSCENTRYCZNA AMERYKANKA WYRZUCONA Z SALI BALOWEJ. — DAMA Z NIESWOJEMI PERLAMI.

W Londynie i na Riwierze rozpowszechnił się ostatnio zwyczaj angażowania płatnych danserów. Los takiego gościa nie zawsze jest zazdrości godzien. O różnych przygodach w tym zawodzie opowiada w jednym z pism angielskich młody człowiek, który obrał był karierę płatnego dansera.

„Zwróciłem się, — opowiada, — do agenta, który zapewnił mi, że popyt na młodych, eleganckich, dobrze ubranych i wykształconych młodszych jest nadzwyczajny. Wkrótce byłem dwa lub trzy razy na tydzień angażowany jako **POGIESZYCIEL MŁODYCH PANIEN,** które nie chcą spędzać wieczoru podpierając ścianę sali balowej.

Raz zdarzyło mi się być partnerem zachwycającej młodej panienki w jednym z najbardziej znanych klubów tanecznych Londynu. Umowa zawarta była z osobą trzecią wśród dość tajemniczych okoliczności. Paniątka jako opiekunkę,

przydaną miała starszą damę, bardzo pilnie ją obsługującą. Młoda panna mało wiedziała o życiu londyńskim, ale bawiliśmy się doskonale. Później z fotografią przekonałem się, że spędziłem wieczór w towarzystwie zaręczonej już wówczas **CÓRKI JEDNEGO Z PIERWSZYCH LORDÓW KRÓLESTWA.**

Nie dziw, że dama do towarzystwa tak pilnie uważała.

Nieprzyjemną przygodę miałem z Amerykanką pochodzącą ze sfery nowych bogaczy. Ku mojemu wielkiemu zdziwieniu zaangażowany zostałem przez nią, by towarzyszyć jej na wieczór w jednym z najbardziej ekskluzywnych salońców Londynu. Gdy podczas zabawy zwrócono się do nas z zapytaniem, skąd wzięliśmy zaproszenia, moje objaśnienie było całkiem proste. Natomiast Amerykanka, o której pokazało się, że **podrobiła zaproszenia, znalazła się tak niewłaściwie, że**

OBOJE NAS WYRZUCONO.

A co gorsza rozgorączona tą awanturą, nie zapłaciła mi wymówionego wynagrodzenia.

Innym razem miałem jeszcze przykrzejszą awanturę. Na publicznym balu miałem zachwycającą partnerkę. Gdyśmy się oddawali fextrotowi, na drugim końcu sali powstała zamieszanie. Moja partnerka oświadczyła mi nagłe, że **czuje się niedobrze i musi wyjść do garderoby.** Podala mi swoją torebkę, a ledwo zniknęła za drzwiami, zamknęła wszystkie drzwi i rozpoczęło poszukiwanie za kosztownym łańcuchem perel, ściągniętym z szyi jednej z pań. Jakież było moje przerażenie, gdy

PERLY ZNALAZŁY SIĘ W TRZYMANEJ PRZEZEMNIE TOREBCE.

W policyi wykazałam swoją niewinność, a o partnerce mojej, której na eas udało się zamknąć, dowiedziałem się, że jest znaną złodziejką.

Pomorze.

Każdy napewno pamiętać musi ową zaciętą walkę, jaką stoczyć musiała delegacja polska w Paryżu, by wywalczyć dla nas kraje nadwiślańskie. Traktatem wersalskim przyłączono też do Polski przeważną część Prus Zachodnich i niektóre powiaty Wschodnich. Ziemię tę podzielono na 16 powiatów nazwano Pomorzem.

Nazwa ta nie jest ściśle historyczna. Pomorzem był ongiś kraj, położony po lewym brzegu Wisły, na prawym zaś leżała ziemia chełmińska, a dalej Pomerania. Kraj to nader bogaty. Ludność jest rozmieszczona, może z wyjątkiem t. zw. borów Tucholskich, rozciągniętych na 100-kilometry w obszarze po lewym brzegu Wisły. Kultura rolna wysoka; wszystko, co nauka wymalazła, zastosowano tutaj, dzięki też czemu wydajność ziemi większa niż w innych częściach Polski. Różnorodny przemysł rolniczy dopełnia bogactwa tej ziemi.

Równoleżnik do dobrobytem kroczy tutaj i kultura materialna. Więc wioski pomorskie przypominają w całej miasteczka, oczywiście nie w Królestwie czy Galicji. Drogi brukowane, domy murowane, gościnnie zapkomite, sieć kolejowa gęsta, oto cechy typowe kraju. W pewnej mierze zasługa to Niemców i wpływ kultury niemieckiej.

Polacy jednak nie pozostali w tyle. Wkrótce dorównali ciemnościom, a przywiązani nadewszystko do roli, widząc w niej jedyny war-

stat pracy, wysilali wszelkie siły, by się na niej utrzymać, a do tego wznieć materialnie.

Oczywiście, iż tutaj, gdzie wrzasa walka narodów i ścierał się świat germański i polski, wszystko inne ustąpić musiało na plan dalszy, wszelkie wymogi duszne, potrzeby intelektualne były na razie drobiazgiem wobec hasła Polaków: wytrzymać, a Niemców „ausrotten“. Więc jeżeli kraj posiadał przemysłowców polskich, kupców, rolników, banki i spółki polskie, nie było żadnej pracy umysłowej, inteligencja ograniczała się do nielicznych lekarzy, adwokatów, nakoniec większej ilości księży Polaków. Obecnie więc ziemia ta musi odrobić niedostatki pozostałe z przeszłości i osiągnąć to, co jest elitą i solą każdego narodu: inteligencję. Biorąc pod uwagę obecny stan szkolnictwa, spodziewać się można, iż i na tem polu zajdą zmiany na lepsze.

Jednym z owoców kultury pruskiej, jest pewno zniekształcenie natury polskiej, upodobnienie się jej do germańskiej, przesiąknięcie apodobaniami i cechami mieszkańców z nad Sprewy czy Renu. Dawne obyczaje ustąpiły nowym. Znakęd strój dawny i obecnie znajduje się wszędzie ten sam strój miejski.

Podobnież życie ludności tak miejskiej, jak i wiejskiej ułożyło się według jednego szablonu, w którym odkryje się sporo obczyzny.

Znając jednak przeszłość, nie winno się zbyt surowo sądzić mieszkańców. Wszak mimo wszystko przetrwali i obecnie coraz silniejsz zaczyna bść duch polski, a młode pokolenie niczem się nie będzie różniło od braci mazowieckiej czy ma-

łopolskiej. A chwilę ową napewno przybliży wzajemne poznanie się. Jeżeli Pomorzanie winni zwrócić do grodu syreniego, czy Krakowa, tak i naodwrot mieszkańcy innych ziemie ciągnąć powinni w kraj nadwiślański. Spełniając obowiązek patriotyczny, nie pozwalają jednak tych chwil, spędzonych pod niebem pomorskiem. Bezsprzecznie Pomorze to jedna z najpiękniejszych krain, której urok obok cudnej przyrody podnoszą ra każdym kroku licznie rozsiane ślady minionej przeszłości, mnogo rozrzucone ruiny dawnych zamczysk krzyżackich, przelice t. zw. okopy szwedzkie, dawne mogiły i kopce z czasów przedhistorycznych, w których dotychczas znaleźć się kawałki urn, grotów i strzał pradawnych mieszkańców Pomorza. Obok zaś tego szereg jezior ze śladami budowli nadwodnych. Taki Toruń, Chelmo, Golub itd., to przedcudne pomniki gotyckiej architektury, wywołujące dziw u zwiedzającego.

A ziemię przazyna błękitna Wisła, zlobiac głębokie koryto.

Brzegi dochodzą miejscami znacznej wysokości, a wówczas świat ginie ci z oczu i czujesz się jakoś bliżej samej natury, a tylko gdzieś wysoko w powietrzu zachyboce mewa, jakby chciała powiadzieć o bliskim morzu, o polskim Bałtyku, którego brzeg pusztynowy napoił twa duże pięknem, da moc pokarmu dla ciała i ducha.

Spiesz więc na Pomorze, zwiedzaj ten pomost na światy szerokie, który obok Tatr polskich stać się winien największym klejnotem najpiękniejszej Rzeczypospolitej. Dr Słobiszewicz.

Jak Mahomet uwolnił swego wyznawcę od kary śmierci.

DWUKROTNE ARESZTOWANY, DWUKROTNIE UWOLNIONY. — POZAOCZNIE SKAZANY NA ŚMIERĆ. — ŚCIĄGNIĄT ZA CUDZE WINY. — WYMIAR SĄDOWY WŁOŚCI.

(I.) Zabawna historia, przywodząca na myśl przedziwne perypetye z sensacyjnych romansów, rozsądzana była świeżo przez francuską radę wojenną 20-go korpusu armii w Nancy. Wynikiem tego sądu było **UWOLNIENIE SKAZANEGO... NA ŚMIERĆ**

W chwili, gdy miał już zostać zdemobilizowanym w styczniu 1920 r. żołnierz Anah nie ma acierpliwości doczekania się, aż wszystkie formalności zostaną spełnione, powrócił do domowych pieleszy. W „gnieździe rodzinnem“ dosięgła go jednak ręka sprawiedliwości:

ZOSTAŁ ARESZTOWANY.

Władze wojskowe doszły przecież niebawem do przekonania, że żołnierz ów nie jest właściwie dezertorem w prawdziwym tego słowa znaczeniu, wobec czego wypuścili go na wolność, odsyłając go jednak do jego szwadronu, w którym nie przyjęto z powrotem żołnierza, uważając go już za

ZWOLNIONEGO Z WOJSKA.

Anah zaangażował się wówczas w Paryżu do Towarzystwa omnibusów. Pracował tam już przez pewien czas, gdy nagle aresztowano go ponownie, oświadczając mu, że jest przecież uznany za dezertera. Niezadowolony żołnierz został odesłany do Wersalu i oczekiwał sądu rady wojennej. Lecz niebawem przekonano się znowu, że **podpada on pod przywileje amnestyi i**

ZNOWU WYPUSZCZONO GO NA WOLNOŚĆ.

Upłynęły już miesiące, a Anah zapomniał już o swych perypetjach, gdy nagle otrzy-

mał od swych rodziców pełen przerażenia list, z doniesieniem, że nazwisko jego zostało ogłoszone na plakatach przed bramą męrościwa wraz ze wzmianką:

„SKAZANY NA ŚMIERĆ PRZEZ KONTUMACYJĘ“

przez 1-szą radę wojenną Paryża.

Oto jak się to stało: Gdy Anah, uwolniony po raz pierwszy z aresztu, powrócił do swego szwadronu, zjawił się tam właśnie w chwili, gdy dwaj żołnierze w czasie klótni z brygadycerem zagrozili temuż rewolwerami Anah, odważny i prawy z natury, chcąc przeszkodzić krwawej awanturze, rzucił się pomiędzy walczących, a uspokoiwszy ich, odszedł dumny ze swego dzieła i zadowolony. Interwencję dzielnego poilu źle wylomaczono, gdy przystąpiono do sądzania o wycich dwóch żołnierzy, a ci, korzystając z nieobecności Anaha,

CAŁY CIĘŻAR WINY

zrzucili na niego. Władze wojskowe zaniechały dalszego śledztwa i skazały go pozaocznie na śmierć za brak subordynacji wobec przełożonego.

W czasie rozprawy w Nancy, Anah, z pochodzenia Algierczyk, biorący na seryo swą rolę skazańca, płakał gorzkiemi łzami,

WZYWAJĄC NA POMOC ALLAHA

i jego proroka Mahometa.

Bóg Islamu wysłuchał śnać błagalnych modłów swego syna, gdyż **rada wojenna uwolniła go, stwierdzając, że w chwili wykroczenia przeciwko władzy przełożonej biedny Anah nie był już żołnierzem.**

Podziemne skarby władcy Inkasów.

TAJEMNICZY PIERSIEŃ. — DWANAŚCIE TRUPÓW PRZY KAMIENNYM STOLE. — GÓRA ZŁOTA I SREBRA. — BEZCENNE SKARBY W GŁĘBI GÓR.

Pisarz angielski Sir H. Rider Haggard ofiarował Muzeum Brytyjskiemu pierścień złoty, wający osiem razy tyle co zwykle pierścionki ślubne i z wrytymi dziwnymi znakami. „Daily Mail“ opowiada, że pierścień otrzymał nauczyciel Rider Haggarda od przyjaciela, który przywiózł go z południowej Ameryki, prawdopodobnie z Peru. Rzekomo znalazł go w grobie Inki i

ŚCIĄGNIĄT GO Z PALCA TRUPA KRÓLEWSKIEGO

siedzącego przy kamiennym stole w towarzystwie dwunastu mężczyzn i kobiet.

Historia o tym stole i jego strasznej otoczeniu gra wielką rolę w pierwszej, w roku 1886 wydrukowanej powieści Haggarda, pod tytułem „Kopalnie króla Salomona“ a również w najnowszej jego powieści „Dziewica słońca“ pier-

ścień Inki znów zaplątany jest w opowiadanie.

Sir Haggard twierdzi, że **pierścień ów był**

PIERWSZĄ POBUDKĄ DO JEGO DZIAŁALNOŚCI PISARSKIEJ.

Otrzymałszy go w spadku po nauczycielu, ofiarował go muzeum. Możliwe jest oczywiście, że pierścień ów pochodzi z grobu jednego z władców peruańskich i że gdy Hiszpanie spłądowali w roku 1533 świątynię słońca i groby królewskie, wydestali klejnot ten, który drogą przypadkową w tyle lat później przywędrował do Anglii.

W Argentynie do dziś dnia utrzymuje się podanie, że **w skrytym tunciu w Andach znajduje się**

SKARB 10 MILIONÓW FUNTÓW W ZŁOCIE.

Guv de Chantepleure.

98

Ślub w aeroplanie

Przełożyła z francuskiego

Marya z Dzieduszyckich Komorowska.

Po Amy przeczytał pismo to także Wilhelm. — Biedna kobieta, — szepnął. List jej, pełny oschłości, jaką w sobie zawiera, brzmi patetycznie, a czy sobie z tego Amy zdajesz sprawę, że błogosławiona groza istoty, którą jedno słowo „zdostać oddać w szpony własnego jej sumienia“, to coś, co się niezwykle rzadko zdarza i wkraça niejako w dziedzinę cudów?

Pomalu pismo złożył i oddał mi je. Miałam lzy w oczach i drżałam niesposobnie. Niepodobna mi wyrazić w sposób jasny tego, co odczuwałam. Byłam niewypowiedzianie smutna i jakby wyrzucona z równowagi. Przytem także i zawstyżona potrochem. To jednak mogę stanowczo stwierdzić, że niespodziewany zapiek załdnej mi nie sprawił radości. Na to, aby mi się dostał, miało, co do kwestyi finansowej, tak mało zawsze przykładałam wagi, trzeba było, ż by umarła przytem moja matka, a późno także i samotna by się zdarzyła. Ktoś wszędzie miał prawo czuć się skrępowaną, a ja nie, pamiętałem, że nie byłam temu winna i co się tam chwila przyznawała do tego, że mnie nieawdziła, a której to i ja także nie kochałam nigdy, nie ko-

chałam chociażby tylko ową braterską miłością „w Panu naszym Jezusie Chrystusie“, przed którym się wobec grobu matki jej pełne mistycyzmu ponęzało.

Ach! — jakżebym mogła cieszyć się czemś, co zawdzięczałam śmierci!.. Zdawało mi się, że tracę swoją matkę chrześną po raz drugi.

Ten majątek, który do mnie miał należeć on przysięgał moje ramiona i miałam wrażenie, że jest ciężki i ozarny, jak żalobne szaty.

— Ach, Wilh! — zawołałam, — trzeba mi się natychmiast udać do mieszkania panay Laury zanieść przynajmniej trochę kwiatów na trumnę... i... wybuchłam nagle płaczem. Nie wiem, co sobie Wilhelm wyobraził, ale stan mój zdenerwował go widocznie.

— Uspokój się Amy. — rzekł — Powinnas iść trze pójść natychmiast na ulicę Offemont... a potem także i do pana Baudin...

Wstrzymałam się od łkania: obtarłam szybko oczy

— Czy będziesz mi laskaw towarzyszyć, Wilhelme?

— Dobrze, jeżeli s dle tego tylko życzyś — odpowiedział tym razem serdecznie. — Za telefonem do pana Patin że się dziś nie stawię w warszalach.

Dziwnie był ścisła zacięta na walutę rarytazu twarz mój, chociażby mi ktoś chciał wciągnąć w podługę, że nie zjadł się spóźniona na umarłą matkę. — Wolałam iść sama do którego się nie ośmieliłam iść z Wilhelmem, on jednak mnie odgadł, gdy się nagła-

Skarb ten służyć miał swego czasu na okup więzianego ostatniego króla Inkasów Atahualpy. To podanie po części miesza się z prawdą historyczną. Uwieszony król obiecał chciwym bogactwom najezdcom, że w zamian za swoją wolność

ZAPELNI POKÓJ ZŁOTEM I SREBRAM

aż do wysokości lancy najwyższego żołnierza.

Gdy pomimo spełnienia obietnicy, króla więziono dalej, poszły wieści po kraju, by zbierać wszystkie skarby, jako okup dla chciwych Konkwistadorów. Lecz nim skarby doszły „święty syn słońca Atahualpa“ spalony był na stosie w sierpniu 1533 roku.

Legenda opowiada dalej że w chwili egzekucyi ogromna karawana złotem obciążonych lam przechodziła Andy z Argentyny w kierunku miasta Cuzco ale **na wiadomość o dopelnionem nieszczęściu**

OKUP ZAMUROWANO W GÓRACH,

gdzie spoczywa do dziś dnia. Na starym domu misyjnym koło Pueblo Tres Cruces widoczne są matowidła indiańskie, przedstawiające sereg uczynnych lam złączających w kierunku gór. — **Goraczko awanturnicze ekspedycje ruszają z Buenos Aires w Andy celem poszukiwania zakopanego skarbu, lecz dotychczas góry zazdrośnie strzegą tajemnicy okupa ostatniego króla Inkasów.**

Denuncjatorka skazana na dożywotnie wygnanie

(I.) Francuski sąd karny de l'Aisne sądził w tych dnach niejaką Maryę Bertrand, która zamieszkiwała w wiosce Remigny, o 17 kilometrów od Saint Quentin i w roku 1915 w czasie gdy Niemcy okupowali część Francyi, **zdenuncjowała nieprzyjacielowi swych współrodaków, którzy ukryli przed najezdząca ziemniaki. Zdradzeni przez przekupną rodaczkę zostali aresztowani i wywiezieni do Niemiec.** Jeden z nich tylko powrócił do ojczyzny z niewoli, lecz wkrótce potem zmarł, wycieńczony męczarnią, jaką przeżywał u wroga.

Niezemna donosicielka wskazywała również Niemcom tych wszystkich mieszkańców wioski, którzy po odrocie z pod Charleroi dawali przytułek cofającym się żołnierzom francuskim i angielskim.

Sąd skazał kobietę zdrażczynię na **dożywotnie wygnanie.**

„Mamo, ja chcę murzyna...“

(-(-) Jako charakterystyczny przyczynek do roznącego w zaszczepiającem tempie zepsucia młodzieży obojga poci w Stanach Zjednoczonych, może posłużyć następujący mały, lecz dosadny obrazek:

Trzy młode dziewczyny z Dickson City, których nazwisk z łatwo zrozumiałych powodów pisma nie wymieniają, w wieku od 16 do 18, zostały znalezione ongdaj przez policję scrantonską w murzyńskiej sali tanecznej. Dziewczyny tłumaczyły się, iż **poszły tańczyć z murzynaami z prostej ciekawości.** Dziewczynami temi zajęła się matrona miejska w Scranton, pani Duggan. Niewiadomo jednak czy to je uleczy z niezdrowej ciekawości i nie pobudzi raczej do jeszcze większego zainteresowania się czarnymi adonisami.

zatrzymała na progu sypialnego jej pokoju. Druh mój ujął mnie za rękę i przysunął ramię swe do mojego.

— Odwagi! uciekno! — szepnął cicho.

Ale hynajmniej nie odrzucałam grozy.

Wśród wieczystego spokoju, spokojną była panna Laura niewypowiedzianie, nawet spokojna i prawie że piękna. Powrotna jakby młodość oblała marwe jej rysy, nie pozabawione klasycznej cechy; całkowicie biała i ogromnie szczupła, w swem bezruchu zdawała się być posągami ze słoniowej kości. Miałam po raz pierwszy poczucie tego, co m ona być mogła, kiedyś w epoce, gdy się jeszcze nie była pozbyła rozkasznych i kłamliwych obietnic życia... i na to wspomnienie ścinęło mi się serce.

Płono było fiołków na niepokalanej biali jej śmiertelnego łoża... a dwie czarno ubrane kobiety, zapawne dyako essy, czuwały nad nią poważnie i rozynisłajac może o śmierci... Jedna z nich pomogła mi ułożyć delikatnie paki bzu i róż, które przyniosłam ze sobą... Potem uklękłam i modliłam się długo. W chwili, gdy zaś kole rano z pochylonem swym zamulionem czołem

Ale zanadto była zmęczona po południu i zanadto wstrząsnęta, by pójść do pana Baudin, więc uprosiłam Wilhelma, żeby mnie w tem zastąpił... Wolał nie słyszeć dyskusyi o tych przedmiotach.

Janka była u mnie i pozostała w czasie nieobecności Wilhelma odesłała ona dopiero co: kocham ja biedzo.

(Ciąg dalszy nastąpi).

NAJSTARSZY ZAKŁAD UBEZPIECZENIOWY W POLSCE

POLSKA DYREKCJA UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH

Rok założenia 1803. **WZAJEMNYCH** Rok założenia 1803.

jest instytucją samorządową opartą na wzajemności i mającą na celu dobro publiczne, nie zaś osiągnięcie zysków (art. I-szy Ustawy Sejmowej z dnia 23 czerwca 1921 roku),

jest zakładem na wzajemności opartym, administrowanym przez ogół ubezpieczonych, wybierających Radę Nadzorczą z grona przedstawicieli Samorządowych władz powiatowych i Rad Miejskich, jest instytucją autonomiczną, niezależną od skarbu państwa, a przekazującą wszelkie zyski (zwroty) na cele kulturalno-społeczne, jak ogniotrwałe budownictwo, straże ogniowe i t. p.,

jest krzewicielką idei ubezpieczeniowej (w roku 1921 wypłacono z funduszu POLSKIEJ DYREKCJI UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH na cele kulturalne i dobroczynności publicznej przeszło 17 milionów mk), na rok zaś 1922 na też cele preliminowano z górami 80,000.000 marek,

jest wielką ubezpieczeniową kooperatywą, liczącą w swoim zespole

**trzy miliony
ubezpieczonych.**

Składkę ogniową pobierają gminy.

Roczny zbiór składki
ogniowej przekracza

2 miliardy mkp.

Roczny zbiór składki
ogniowej przekracza

Bezstronna i szybka likwidacja szkód oraz szybka wypłata odszkodowań.

Niskie opłaty taryfowe, dwukrotnie w dziale budowlani mniejsze niż w prywatnych Towarzystwach wzajemnych.

Zorganizowana sieć taksatorów w gminach i miasteczkach.

14 Oddziałów P. D. U. W. w b. Kongresówce, 3 na kresach.

ODDZIAŁY W MAŁOPOLSCE: w Krakowie (ul. Radziwiłłowska 23), w Przemyślu (ul. Fredry 5), we Lwowie (ul. Sapięhy 9).

W najbliższym czasie zostaną otwarte Oddziały w Tarnopolu, Stanisławowie oraz na Śląsku Cieszyńskim.

DZIAŁY POLSKIEJ DYREKCJI UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH:

- 1) ubezpieczenia od ognia
- 2) ubezpieczenie pól od gradobicia
- 3) ubezpieczenia na życie
- 4) zabezpieczenia emerytalne
- 5) ubezpieczenia od kradzieży i włamań
- 6) ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków
- 7) Ubezpieczenia zwierząt domowych od chorób.

Wszelkie sprawy ubezpieczeniowe (przyjmowanie wniosków, likwidację szkód, ich wypłatę) załatwiają Oddziały na miejscu

**Solidne i rozgałęzione stosunki reasekuracyjne z innymi
z zakładami ubezpieczeń w Polsce i zagranicą.**

Zarząd główny w Warszawie, Aleje Jerozolimskie 41.

9853

Rutynowane siły fachowe (urzędnicy) oraz zdolne jednostki (taksatorzy agencji) znajdują pracę w Oddziałach miejscowych.

Wybitny działacz samorządowy p. JÓZEF NEUMANN, Prezydent Miasta Lwowa, temi słowami określa cele i zadania P. D. U. W.

Tylko instytucja samorządowa, oparta na zasadach wzajemności, może posiadać bardzo różnicowane taryfy, które umożliwiają lepsze zastosowanie powołanego ubezpieczenia. Praca musi być prowadzona z planowością obywatelską z pominięciem wszelkiego biurokratyzmu, a jednym z zadań takiej instytucji musi być popieranie rozwoju obrony państwa w Małopolsce. Pod temi faktami widzę ogromne donacje Polakom Dyrekcji Wzajemnych Ubezpieczeń na terenie Małopolski, która opiera się na pracy nieprzemysłowej, a tymczasem dając samą konfiancję i energię, jak to od dawna zdobyła w Kołomyżach.

*Józef Neumann
Prezydent m. Lwowa
"Związek Emigracji Małopolskiej
Lwów polski"*

Abażury

do lamp elektr., gazow. i naft. gotowe i na zamów. poleca

Wytwórnia 9644

Lamp elektr.

biurow., salon., ścien. i wisz. Iż A. Jastrzębski - (t. 2048 Kraków, Sławkowska 30, i. p. nad kawiarnią).

Ważne dla Pań!

Przepinki do włosów i grzebieni przyjmuje do spajania firma Teodor Tomaszewicz, optyk i mechanik, Kraków, Floryańska 30. 9751
Uwaga. Wejście w steno.

NICI

na gilzach papowych i sznulkach drewnianych oraz w motkach po najniższych cenach poleca hurtownie

Wytwórnia Nici Poznań Sw. Marcin 56, i. piętro. 9855

Duży sklep delikatesów

z modnym urządzeniem, na głównej ulicy Bydgoszczy z wszelkimi zapasami towarów z przytęgiem mieszkaniem, z powodu innego przedsiębiorstwa zaraz na sprzedaż.

Sklep z towarami 7 milionów marek, z urządzeniem mieszkalnem 8 milionów. 9854

Oferty pod „Delikatesy” do Tow. Akc. „Reklama Polska”, Bydgoszcz, Gdańska 164.

Fabryczny skład Ludwiniowski**SKÓR**

Kraków, ul. Floryańska 27

poleca się. 9857

Sprzedaż drobna i hurtowna.

Majątek

50 morgów roli I klasy, 21 koni, 39 sztuk rogatego bydła, z kompletnym żywym i martwym inwentarzem z cegelnia

urządzoną podług nowego stylu z parowem maszynami i zapasami cegieł

i z taraktem (piłą)

dwoma gatrami i zapasami drzewa. Przeszło 100 ludzi zajętych, 8 km. od miasta. 9 domów mieszkalnych dla 72 rodzin, 13 szop, 1 chlewów, 4 motory zaraz do objęcia i sprzedania

za 93 miliony polskich mk.

A. M. M. kowński

Agencja majątków i hipotek TGZEW (Pomorze), Strzelcka 5 Telefon nr. 9. 9856

Również do nabycia około 1500 różnych obiektów

Kit szklarski

po 200 Mk. za 1 kg. wysyła za zaliczką lub poprzedniem pobraniem gotówką Dom Handlowy „Ursus” w Rzeszowie. 9780

AKCYJNE TOWARZYSTWO ELEKTRYCZNE

PRZEDTEM

SOKOLNICKI i WISNIEWSKI

Reprezentacja polskich zakładów elektrycznych **BROWN BOVERI S. A.** Kraków, ul. Dominikańska 3. Telef. 1206

wykonywa wszelkie roboty elektrotechn. Oddział towarowy: ul. św. Marka 27. Telefon 1206.

Posiada na składzie: wszelkie materiały do instalacji elektrycznego światła i siły, sygnalizacji, gromochronów, telefonów i t. p. Maszyny elektryczne dla rozmaitych napięć i siły z fabryki Brown Boveri. 9747

Krzeseła na eksport!

KRZESŁA WIEDENSKIE

wszelkich typów i kolorów

wagonowo i częściami 9792

dostarcza po cenie konkurencyjnej

FABRYKA MEBLI GIĘTYCH „WANDA”

DOM HANDLOWO-PRZEMYSŁOWY

B. PUFAL i LUŚNIAK

BYDGOSZCZ, UL. SIENKIEWICZA L. 44.

Skrz. pocztowa 89. Telefon 797 i 1178. Adres telegr. PUFALISKA.

CENNIKI I WZORY NA ŻĄDANIE!

Dzielnych zastępców i podróżujących na pensje i prowizje poszukujemy.

Chemicznie czyści i farbują „Czystość” w Krakowie, Koletak 9. Filie: Sławkowska 23, Sebastjana 3, Długa 27, Podgórze Kalwaryjska 5. 9821

Zgubiono tymczas. zaświadczenie demobilizacyjne na nazwisko Kazimierza Jelonik, ur. 1896 r. w Stróżach pow. Myślenice, które unieważniam 9861

Zgubioną kartę zwolnienia na nazwisko Mojżesza Chaima Schmidta, ur. 1898, unieważnia się. 9858262

Zgubioną kartę zwolnienia na nazwisko Ludwik Kieras, Chrzanów, wystawioną przez P. K. U. Wadowice, unieważnia się. 9824

Obywatele! Setki realności w Poznańskim i na Pomorzu

mam poruczone do sprzedania, jak: majątek 1300 morgów pola i lasu, 20 koni, 30 sztuk bydła rasowego, 20 świń, 9 zrzebiat, pałac, maszyny rolnicze etc. Razem 65.000.000 Mkp. Dwa młyny, wodny i motorowy, maszyna dynamo, 40 morgów pola, dom z kompletnym urządzeniem oraz żywy inwentarz, składający się z 2 koni, 3 krów. Cena 25.000.000 Mkp. Gospodarstwo 35 morgów pola, 2 konie, 1 krowa 3 sztuki młodego bydła, 5 świń, oraz dom pod dachówką i zabudowanie. Cena 4.000.000 Mkp. Kamienica III-piętrowa wraz z urządzeniem restauracyjnym w centrum miasta. Cena 5.000.000 Mkp. Oranżerya, 7 morgów ogrodu, zabudowania gospodarcze oraz dom pod dachówką. Cena 6.000.000 Mkp. Tudzież setki innych gospodarstw i posiadłości do tego 1—2000 morgów w cenie od 1/2 miliona do stu milionów Mkp. Dużo realności w Małopolsce, jakoteż w samym Drohobyczu i Borystawiu również do sprzedania. Mający zamiar realności kupić lub sprzedać zgłosić się proszę do 9817

Agencji Komis-handlowej w Drohobyczu, Stryjska 99

POLSKIE TOWARZYSTWO HANDLOWE S. A. KRAKÓW

zawiadamia P. T. Akcyonariuszy, że wobec zupełnego pokrycia wyłożonego do subskrypcji V. emisji kapitału i ukończenia konfekcji sztuk, rozpoczyna z dniem 1-ym czerwca b. r. wydawanie sztuk oryginalnych

akcji V. emisji

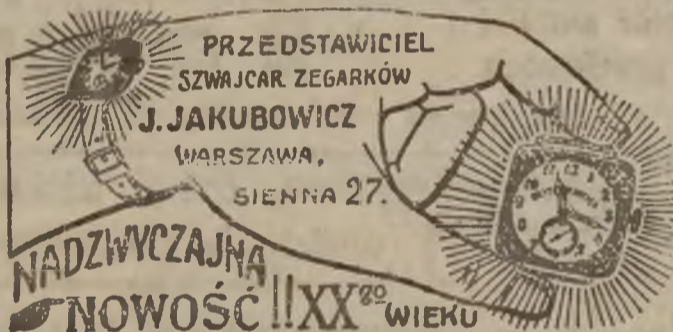
za osiągnięciem pokwitowań kasowych względnie bankowych, w godzinach urzędowych od 9—1 przedpołudniem w Zarządzie Głównym, Kraków, Sławkowska L. 1, oraz w Oddziałach: Warszawa, Sto-Krzyska 27 i Łódź, Kołtąja 8 9863

POLSKIE TOWARZYSTWO HANDLOWE S. A. KRAKÓW

zawiadamia P. T. Akcyonariuszy, że Walne Zebranie uchwaliło dywidendę za rok 1921 w wysokości 50%

t. j. Mp. 70. od akcji I—IV emisji

płatną za przedłożeniem kuponu w Polskim Banku Krajowym, Polskim Banku Przemysłowym, Banku Małopolskim oraz Banku Handlowym, Warszawa i wszystkich Oddziałach tychże Banków począwszy od 1. czerwca b. r. 9802

NADZWYCZAJNA NOWOŚĆ XX WIEKU!

PRZEDSTAWICIEL

SZWAJCAR ZEGARKÓW

J. JAKUBOWICZ

WARSZAWA,

SIENNA 27.

NADZWYCZAJNA NOWOŚĆ XX WIEKU

Zegarek

„BŁYSKAWICA”

z samowielającym w nocy cyferblatem pokazującym dokładny czas w ciemności,

wysyłam za zaliczeniem pocztowem, po otrzymaniu zamówienia, ewent. bez zadatku.

Eleganckie modne szwajcarskie niklowe zegarki dla Panów i Pań na rękę ze skórzanym paskiem, najnowszych fasonów chód dzwiczny na kamieniach. Cena tylko na krótki czas Mkp. 7.500—, 2 sztuki Mkp. 14.500—, 3 sztuki Mkp. 21.000—.

Zegarki „BŁYSKAWICA” wysyłam wyregulowane do minuty, z gwarancją za dobrychód na 5 lat.

Zamówienia adresować:

PRZEDSTAW. SZWAJCARSKICH ZEGARKÓW

JÓZEF JAKUBOWICZ, Warszawa, ul. Sienna D. 27 d. w.

UWAGA! Kupujący nie ryzykuje, jeśli towar się nie spodoba, przyjmując z powrotem i zwracając pieniądze.

Zegarki nasze nagrodzone zostały 4-ma złotymi medalami na różnych wszechświatowych wystawach.

Mnóstwo listów dziękczynnych otrzymujemy, lecz z powodu braku miejsca podajemy poniżej tylko niektóre z nich:

1) W-ny Pan Jakubowicz Zawiadamiam W. P., że zegarek otrzymałem, opłaciłem na pocztie i bardzo jestem zadowolony, bardzo Panu dziękuję za życzliwe wysłanie.
Jan Pilachowski m. Radziejów, ziemia Warszawska.

2) Sz. Pani! Zegarek od WPana otrzymałem, za który bardzo dziękuję.
Ignacy Krzyżanowski m. Nemergi.

3) Sz. Pani! Zegarek od WPana otrzymałem za który posyłam firmie serdeczne podziękowanie. Ja teraz wierzę, że Pańska firma jest jedną z najlepszych w Warszawie. Ja wypisałem od innych firm nie było tak sumienne wykonanie moich obstarunków jaką się okazała Pańska firma. Ja polecam Pańską firmę wszystkim znajomym. Jeszcze raz dziękuję za zegarek i pozostaję z poważaniem
W. M. Frzychoant m. Kulng.

4) Sz. Pani! Zegarki odebrałem z pocztą, jestem bardzo zadowolony z Pańskiego towaru. Zegarki są ładne, chód dzwiczny, słowem dziękuję za dobroć towaru i proszę o wysłanie mi jeszcze 2 zegarków takich samych i po tej samej cenie.
Józef Łakowski, m. Kramatorsk

5) Sz. Pani! Niniejszym mam honor zawiadomić Sz. P., że zegarki otrzymałem i jestem z nich bardzo zadowolony. Proszę o wysłanie mi jeszcze 2 zegarków, przyczem zawiadamiam, że bardzo mi się podobają się naszemu Towarzystwu.
Ch. Roszowski Rywi. 9851